

[Horn.]

hos borgerne, eller hvor de nu har fået dem fra. Jeg går ud fra, at det i alt fald ikke er lånte penge.

Jeg vil gerne gøre den tilføjelse yderligere, at dette kan motivere, at vi i trafikudvalget og her i tinget drøfter den tænkte situation, at en amtskommune eller en enkelt kommune kunne manipulere med lån på en sådan måde, at de skaffer sig en god bid af lofttilskuddet, og det har jo aldrig været meningen. Det tilsiger også i endnu højere grad, at vi får en central styring, så der ikke er bestemte områder, som kan mele deres kage, fordi vi har begået en fejl og ikke har taget tilstrækkelig højde for de muligheder, der har foreligget.

Jeg skal ikke sige mere på nuværende tidspunkt, men håber, at vi får hele sagen til behandling i trafikudvalget.

**Bendix:** Det projekt, der her er forelagt for folketinget, er dårligt gennemtænkt og dårligt forberedt, det er en idé, som hos nogle mennesker er blevet en fikts idé. At det er kommet på folketingets bord, er jo særdeles udmærket, selv om man egentlig ikke skulle have ventet det. Først da ministeren fik pistolen for brystet, var det muligt at overbevise ham om det rimelige i, at dette projekt som alle andre større trafikprojekter med interesse ud over en kommune eller et amt indgår i den almindelige prioritering, ikke kun af trafikinvesteringer, men af samfundsinvesteringer overhovedet. Man kan måske nok også spørge sig selv: hvad er egentlig ministerens mening med dette lovforslag? Er det et afværgeforslag, eller er det et forslag, ministeren står og falder med?

Det er forbløffende, så lemfældigt man er nået frem til beslutningen om at fremme Hammel. Så vidt det kan ses af det materiale, som er offentligt tilgængeligt, har man ikke på noget tidspunkt stillet alternativer over for hinanden, hvilket må siges at være en nødvendig forudsætning for, at der kan være tale om en rationel beslutningsproces. Man har uvist af hvilken grund kastet sin kærlighed på Tinning Mark oppe ved de smukke Frijsenborgskove, og så har man foretaget nogle undersøgelser i tilknytning til netop dette projekt, men ikke foretaget øvrige undersøgelser. Dette står i skrigende

modsætning til den meget systematiske fremgangsmåde, som er blevet anvendt andre steder, hvor beslutninger om lufthavnes placeringer skulle tages. Der er jo det ved lufthavne, at der er særdeles mange elementer, som bør indgå i beslutningen om deres placering og deres opbygning. Det er dyre projekter, og det er stærkt forurenende installationer.

Som et eksempel på en meget omfattende beslutningsproces kan jeg henvise til forberedelserne af placeringen af den tredje lufthavn ved London. Denne beslutning blev forberedt ved meget indgående studier, hvor man til grund lagde en såkaldt cost-benefit-analyse, hvori indgik samtlige de faktorer, som med rimelighed kunne siges at have betydning for en lufthavns placering. Den endelige beslutning blev, at man skulle prøve på at opbygge en kombineret lufthavn og dybvandshavn ved Foulness, som ligger 45 miles øst for London ude ved kysten og oven i købet på en kunstig ø anlagt til formålet.

Nu er det jo ikke et projekt af de dimensioner, vi her diskuterer, men derfor kan den procedure, som fører frem til den endelige beslutning, jo godt være ordentlig, og det første spørgsmål, der må rejse sig i forbindelse med dette, er: hvilken målsætning er der egentlig med dette? Hvad er ideen med dette? Og her må jeg sige, at jeg skønner, at der er to væsentlige mål, som bør nævnes i denne forbindelse.

Det primære er behovet for udbygningen af et befolkningsmæssigt, erhvervsmæssigt og kulturelt centrum i Jylland, som kan være med til at afbalancere den skævhed, som dette land lider af ved Københavns enestående dominans, og endvidere skabe et sådant centrum, at man kan afbalancere Hamborgs ønsker om at forsøge at tiltrive sig en dominerende indflydelse i Jylland. Ønsket om en større lufthavn ved Århus må ses som et led i disse bestræbelser, ligesom man efter mit skøn må se det forslag, der ligger om oprettelse eller genoprettelse af et frilager i Århus, i det lys.

Den mere snævre målsætning, som naturligvis hænger sammen med det foregående, er at få opfyldt det løfte — kan man vist godt kalde det — som ligger i 1946-loven om etablering af en større lufthavn ved Århus.